

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Kwaliteitsvolle recherche

Miet Vanderhallen

Studiedag CPS-Linc

Linc
LEUVENS INSTITUUT
VOOR CRIMINOLOGIE

1. Evaluatierapport 10 jaar politiehervorming: recherche

- Centrale vraag: *“biedt structuur van een geïntegreerde politie op twee niveaus een kader waarin het mogelijk is om een voldoende kwalitatieve, efficiënte en democratische politiezorg te ontwikkelen?”*

Linc
LEUVENS INSTITUUT
VOOR CRIMINOLOGIE

- Evaluatierapport over kwaliteit in de recherche:

Beperkte evaluatie van de operationele werking → In hoeverre is sprake van kwaliteitsvolle recherche?

- Elementen in functie van kwalitatieve operationele werking
- Elementen betreffende de kwaliteit van de operationele werking

1.1. Elementen in functie van operationele werking (kwaliteitsvolle recherche?)

- Capaciteit
- Samenwerking
- (Gezags)verhoudingen
- Recruitering en selectie
- Opleiding
- ...

1.2. Elementen betreffende de operationele werking (kwaliteitsvolle recherche?)

- Werkwijze
- Tevredenheid

2. De operationele werking onderzocht: het politieverhoor als *casestudy*

- Elementen in functie van een kwalitatief verhoor
- Elementen betreffende de werkwijze van een kwalitatief verhoor en tevredenheid

2.1. Elementen in functie van kwalitatief verhoor

- (Inter)nationaal onderzoek toont het belang van randvoorwaarden voor kwaliteit in het verhoor:

(1) verhoor als één van de elementen in de opsporing:

- waarde van verhoor afhankelijk van additioneel bewijsmateriaal (rol in het opsporingsonderzoek)
- verhoor = verhaal (Van Koppen, 2009)

(2) Opleiding in se is onvoldoende; er is nood aan expertise, supervisie en deskundigen feedback (o.m. Crawshaw, Devlin & Williamson, 1998 ; Powell, Fisher & Wright, 2005):

→ Studie naar opvolging inzake audiovisueel verhoor van minderjarigen (Dommicent, Vanderhallen, Vervaeke & Van De Plas, 2005) SCAN (Vanderhallen, 2008) en audiovisueel verhoor (Janssens, 2008; Vanderhallen, 2009)

(3) Vaardigheden (onderwijs en expertise) zijn belangrijk in functie van vermijden van trucs en stimuleren van medewerking (Soukara, Bull & Vrij, 2007):

→ Vlaamse politiescholen: verschil in vaardigheidsonderwijs (Volckaert, 2005)

→ onderwijs versus praktijkervaring (expertise; Dommicent, Vanderhallen, Vervaeke & Van De Plas, 2005; Janssens, 2008; Vanderhallen, 2009).

(4) Personeelscapaciteit: audiovisueel verhoor → voorbereiding en proces-verbaal (Janssens, 2008; Vanderhallen, 2009)

(5) Infrastructuur: audiovisueel verhoor omkadering (Janssens, 2008; Vanderhallen, 2009)

2.2. Elementen betreffende werkwijze kwalitatief verhoor en tevredenheid

- Werkwijze verhoor: op zoek naar *best practice*
→ betrouwbaarheid en validiteit van methode!

- Vertrekpunt = basisverhoortechniek
 - Stappenplan voor verhoor van slachtoffers, getuigen en verdachten
 - Informatievergarende verhoorstijl: leidt tot meer en meer accurate informatie, o.m. door goede werkrelatie (Holmberg, 2004)

→ Uitgangspunten ifv professioneel verhoor:

- (1) Objectiviteit: Open, neutrale houding
 - à charge en à décharge
 - Loyale werkwijze (rechten, geoorloofde druk)
 - Duidelijke procedure
- (2) Efficiëntie: Gericht op waarheidsvinding
 - Methodisch en doelgericht
 - Optimale omstandigheden
 - Creatie goede werkrelatie

- Analyse 126 verhoren
- Vragen:
 - Beschrijving verloop verhoor:
 - verhoorder (empathie, hostiliteit, verhoorstijl, betrouwbaarheid, deskundigheid), verhoor (duidelijkheid), verhoorde (respect, hostiliteit)
 - Rol van werkrelatie (werkalliantie)
 - Tevredenheid (procedure-persoon en resultaat)

- Resultaat – verloop verhoor:

- Verhoorders: rapporteren geen verschil in empathie, hostiliteit, verhoorstijl (Slo/G versus V)
- Verhoorde personen: Slo/G vinden verhoorder meer deskundig, betrouwbaar, de verhoorstijl meer humanitair en het verhoor duidelijker
- Verhoorde personen: Slo/G zijn minder vijandig en voelen zich meer gerespecteerd

- Resultaat - belang van de werkrelatie:

- Verhoorders: vinden de werkrelatie beter bij Slo/G verhoor
- Verhoorde personen: Slo/G vinden de werkrelatie beter
- Werkrelatie is predictief voor de tevredenheid over persoon en procedure én voor de tevredenheid over het resultaat.

- Resultaat – tevredenheid:

- Verhoorders: zijn meer tevreden bij Slo/G verhoor
- Verhoorde personen: Slo/G zijn meer tevreden

→ Toepassing basisverhoortechniek:

- informatievergarende verhoorstijl is aangewezen op basis van onderzoek...
- praktijk toont verschillen

→ Toepassing van andere methoden / technieken / modaliteiten in praktijk:

- SCAN (Flemings, 2009; Vanderhallen, in prep.; Van Geest, 2008)
- Verhoor minderjarige verdachten (Tholen, 2009)
- RPM
- Aanwezigheid / contact advocaat

...

3. Conclusies

- Meting van tevredenheid bij verschillende betrokken partijen
- Verschillende bronnen om kwaliteit van werkwijze van verhoor te bepalen: onderzoek verhoorders (praktijk) en onderzoeksbevindingen inzake *best practices*
→ beperkt

- inzicht verwerven in:
- *best practices* inzake methoden en technieken
 - bestaande praktijk (Gacoms, 2005)

- Randvoorwaarde(n) vervullen:
 - Capaciteit afgestemd op activiteit (voorbereiding, procesverbaal...)
 - Infrastructuur
 - Opleiding:
 - Standaarden opnemen in (gespecialiseerde) opleiding (uniformiteit) maar
 - wat is kwaliteitsnorm?
 - integraal beeld versus selectieve aandacht
 - Vaardigheidsonderwijs

- Traject opleidingen: doorstroming, evaluatie en opvolging (supervisie, *coaching*...), gespecialiseerde opleidingen (expertise)
- Afstemming opleidingen voor 'betrokken actoren'(verhoudingen)

! Aandacht in wetenschappelijk onderzoek en in praktijk

4. Referenties

- Crawshaw, R., Devlin, B., & Williamson, T. (1998). *Human rights and Policing: Standards for good behaviour and a strategy for change*. Den Haag: Kluwer International.
- Dommicent, J., Vanderhallen, M., Vervaeke, G., & Van De Plas, M. (2005)
- Flemings, I. (2009). De interbeoordelaarsbetrouwbaarheid bij de SCAN-techniek. Onuitgegeven dissertatie. Leuven: K.U.Leuven.
- Gacoms, A. (2005). *Een vergelijking inzake best practice van het verhoor en ervaringen van verdachten*. Onuitgegeven dissertatie. Leuven: K.U.Leuven.
- Holmberg, U. (2004). *Police interviews with victims and suspects of violent sexual crimes: Interviewee's experiences and outcomes*. Stockholm: Stockholm University, Department of Psychology.
- Janssens, K. (2008). Videoverhoor van volwassenen. *Onuitgegeven paper*. Antwerpen: Universiteit Antwerpen.

- Powell, M.B., Fisher, R.P., & Wright, R. (2005). Investigative Interviewing. In N. Brewer & K. Williams (Eds.), *Psychology and law: An empirical perspective* (pp. 11-42). New York: The Guilford Press.
- Soukara, S., Bull, R., & Vrij, A. (2007). Police interviewers' tactics and skills, suspects' behaviours and confessing. Paper presented at the 3rd International Congress on Psychology and Law, July 3rd-8th Adelaide.
- Tholen, C. (2009). *Dubbel gevaar in het verdachtenverhoor: het verhoren van minderjarige verdachten*. Onuitgegeven masterthesis. Maastricht: Universiteit Maastricht.
- Vanderhallen, M. (2007). *De werkalliantie in het politieverhoor*. Onuitgegeven doctoraatsthesis. Leuven: K.U.Leuven.
- Vanderhallen, M. (2009). Vanderhallen, M. (2009). Audiovisuele verhoren van meerderjarigen: op zoek naar kwaliteitsverbetering in het verdachtenverhoor, *Orde van de Dag: Criminaliteit en Samenleving*, 45, 17-28.

- Vanderhallen, M. (in prep.). *How do police officers with SCAN training perform in detecting lies.*
- Van Geest, E. (2008). *Misleiding in verklaringen: de SCAN-techniek.* Onuitgegeven dissertatie. Leuven: K.U.Leuven.
- Van Koppen, P.J. (2009). Voorwoord. In P. Bosman, *Over misbruik gesproken* (pp. 5-9). S.I.: Noordboek.
- Volckaert, M. (2005). *Verhoor in de basisopleiding voor inspecteur van politie.* Onuitgegeven dissertatie. Leuven: K.U.Leuven.

Contact: miet.vanderhallen@ua.ac.be